

Sygnatura akt III U 1174/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Konin, dnia 08 lipca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Koninie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia – **SO Elżbieta Majewska**

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Alina Darul

przy udziale

po rozpoznaniu w dniu 08 lipca 2014 r. w Koninie

sprawy **L. G.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P.**

o emeryturę

na skutek odwołania L. G.

od decyzji **Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P.**

z dnia 30.09.2013r. znak: (...)

- 1. Zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje L. G. prawo do emerytury od dnia (...)**
- 2. Nie stwierdza odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.**

Sygn. akt III U 1174 / 13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 30 września 2013 r. znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P. odmówił L. G. prawa do emerytury. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy stwierdził, iż wnioskodawca nie spełnia warunków do przyznania tego prawa bowiem nie osiągnął wieku emerytalnego, na dzień 1.01.1999 r. nie udowodnił co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze. Zakład uznał staż pracy w szczególnych warunkach w wymiarze 1 rok i 24 dni z tytułu pracy w Gminnej Spółdzielni (...) w Ś. natomiast nie zaliczył do pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia w Gminnej Spółdzielni (...) w K. w okresach 1.09.1975 r. do 30.09.1981 r., od 1.01.1982 r. do 1.05.1983 r. oraz od 1.08.1983 r. do 31.10.1983 r. oraz okresu zatrudnienia w Zakładzie (...) ponieważ wnioskodawca nie przedłożył świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach a z przedłożonych dokumentów nie wynika, że praca ta była wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowiskach w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Prowadzenie dowodu z zeznań świadków na ta okoliczność w postępowaniu przed organem rentowym nie jest dopuszczalne.

Z powyższą decyzją nie zgodził się L. G. wnosząc odwołanie. Odwołujący podniósł, iż w okresie zatrudnienia w GS (...) pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w masarni i ubojni jako rzeźnik i z tego tytułu pobierał cały

czas dodatek za pracę w szkodliwych warunkach. Natomiast w okresie zatrudnienia w (...)pracował bezpośrednio przy produkcji spirytusu, początkowo jako pomocnik aparatuowego a później jako aparatuowy.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania podnosząc, że wnioskodawca udokumentował jedynie 1 rok i 24 dni pracy w szczególnych warunkach i stąd brak było podstaw do przyznania prawa do emerytury.

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Koninie ustalił i zważył, co następuje:

Wnioskodawca **L. G.**, ur. (...), złożył w dniu 6.09.2013r. w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P. Inspektorat w K. wniosek o przyznanie emerytury. We wniosku odwołujący oświadczył, że nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego oraz że nadal pozostaje w stosunku pracy. Do wniosku ubezpieczony dołączył dokumenty potwierdzające okresy zatrudnienia oraz powołał się na dokumenty dołączone do wniosku o kapitał początkowy. Wśród dołączonych do wniosku dokumentów odwołujący przedłożył:

- świadectwo pracy w szczególnych warunkach z dnia 4.09.2013 r. wystawione przez Gminną Spółdzielnię (...) w Ś., w którym stwierdzono, że ubezpieczony był tam zatrudniony od 29.07.1974 r. do 21.08.1975 r. i w tym czasie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace bezpośrednio przy uboju zwierząt na stanowisku ubojowiec wymienionym w wykazie A dział X poz. 8 pkt 1 wykazu stanowiącego załącznik do Uchwały nr 64/83 Zarządu Głównego (...) z dnia 25.07.1983 r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach w zakładzie pracy.

- świadectwo pracy z dnia 20.08.1975 r. wystawione przez Gminną Spółdzielnię (...) w Ś., w którym potwierdzono, że L. G. był tam zatrudniony od 29.07.1974 r. do 21.08.1975 r. na stanowisku czeladnik masarski,

- świadectwo pracy z dnia 01.06.1993 r. wystawione przez Zakład (...) w K. potwierdzające, że ubezpieczony był zatrudniony w tym zakładzie od 14.12.1983 r. do 31.05.1993 r. w pełnym wymiarze czasu pracy i zajmował stanowiska pomocnika aparatuowego i aparatuowego.

Ponadto wnioskodawca dołączył także dokumenty uzyskane z archiwum (umowy o pracę i angaże) z okresy zatrudnienia w (...)(...)oraz oświadczenia świadków dotyczące wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

Pismem z dnia 1.10.2013 r. GS (...) w Ś. wyjaśniła, że stanowisko wykazane w świadectwie pracy czeladnik masarski było utworzone na potrzeby zakładu. Czeladnik masarski to pracownik masarni zatrudniony bezpośrednio przy uboju zwierząt wykonujący takie prace jak ubojowiec, partacz, jeliciarz, pakowacz i inne. L. G. był natomiast zatrudniony bezpośrednio przy uboju zwierząt jako ubojowiec.

Na podstawie zgromadzonej dokumentacji pozwany przyjął, że wnioskodawca do dnia 1.01.1999 r. udokumentował 26 lat, 10 miesięcy i 19 dni okresów składkowych i 5 miesięcy oraz 19 dni okresów nieskładkowych, w tym staż pracy w szczególnych warunkach w wymiarze 1 rok i 24 dni. Nie zaliczył natomiast do stażu pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia GS (...) w K. oraz w (...)(...)z przyczyn wskazanych w uzasadnieniu decyzji.

Zarówno z treści decyzji jak i z odwołania wynika, że okolicznością sporną w tej sprawie jest to czy wnioskodawca do dnia 1.01.1999 r. posiada wymagany 15-letni okres pracy w szczególnych warunkach.

Odwołujący podjął zatrudnienie w Gminnej Spółdzielni (...) od dnia od dnia 1 lipca 1970 r. Wówczas zawarł umowę o naukę zawodu z tym zakładem i uczył się zawodu masarza. W tym też czasie odbywał naukę w (...) Szkole Zawodowej w K. i przez 3 dni uczył się w szkole a 3 dni uczył się zawodu w masarni w G.. Naukę zawodu odwołujący z dniem 30.06.1973 r. Po zakończeniu nauki zawodu L. G. od dnia 2.07.1973 r. podjął pracę w Gminnej Spółdzielni w G. na stanowisku masarza w pełnym wymiarze czasu pracy. Wnioskodawca wykonywał pracę w masarni w G., w której prowadzony był ubój trzody, bydła, owiec a ponadto prowadzona była produkcja wędlin, pasztetów, kaszanek. Pracownicy masarni w angażach mieli wpisywane stanowisko masarz, ale część tych pracowników, głównie młodzi mężczyźni, w tym także odwołujący, pracowali wyłącznie przy uboju zwierząt. Kobiety i starsi pracownicy pracowali przy rozbiorze i produkcji wędlin. Ubój zwierząt był prowadzony w masarni w G. praktycznie codziennie bowiem w najbliższej okolicy była to jedyna ubojnia. Ubój zwierząt polegał na tym, że najpierw się zwierzęta zaganiało na rampę,

gdzie były ogłuszane, następnie ogłuszona sztuka szła do kotła, gdzie była parzona a później zdejmowano z niej skórę, która była obrabiana. Tak przygotowane tusze były rozbierane, ważone i przekazywane do chłodni. Na uboju odbywało się też szlamowanie i czyszczenie jelit. Odwołujący pracował przy uboju zwierząt, zajmował się przecinaniem tusz, parzeniem skór, szlamowaniem jelit. W tym charakterze pracował do dnia 11.07.1974 r. Od dnia 29.07.1974 r. podjął pracę w Gminnej Spółdzielni (...) w Ś. , gdzie pracował na stanowisku czeladnik masarski i także wykonywał prace bezpośrednio przy uboju do 21.08.1975 r.

Z dniem 1.09.1975 r. odwołujący ponownie zatrudnił się w Masarni (...), która w tym czasie prowadzona była przez Gminną Spółdzielnię (...) w K. (po połączenie z GS (...) w G.). Odwołujący został zatrudniony na stanowisku masarz w pełnym wymiarze czasu pracy jednak tak jak we wcześniejszym okresie zatrudnienia w masarni wykonywał wyłącznie prace przy uboju zwierząt. W okresie zatrudnienia odwołujący korzystał z urlopu bezpłatnego od 1.10.1981 r. do 31.12.1981 r. oraz od 2.05.1983 r. do 31.07.1983 r. natomiast w pozostałych okresach zatrudnienia w GS w K. pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy bezpośrednio przy uboju zwierząt wykonując prace polegające na przecinaniu ubitych sztuk, parzeniu skór, szlamowaniu i czyszczeniu jelit. W tym charakterze odwołujący pracował do dnia 31.10.1983 r.

Od dnia 14 grudnia 1983 r. L. G. podjął pracę w Zakładzie (...) w K.. Zakład ten zajmował się produkcją spirytusu rektyfikowanego a ponadto prowadził badania w laboratorium doświadczalnym. Odwołujący początkowo pracował jako pomocnik aparatu a później aparatu przy produkcji rektyfikatu. Odwołujący zajmował się obsługą aparatów przy produkcji spirytusu , czyszczeniem kotłów, rur, obrabiał oleje, aldehydy, utrzymywał ciśnienie pary, obserwował parametry w urządzeniach. Do jego obowiązków należało także uzdatnianie i mieszaniem olei fuzlowych, sprawdzał zawartość zanieczyszczeń. Pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy przy produkcji spirytusu i zajmował się czyszczeniem zbiorników. W tym charakterze odwołujący pracował do dnia 31.05.1993 r. , nie miał przerw w zatrudnieniu.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach ZUS, w aktach osobowych odwołującego z okresu zatrudnienia w GS (...) w K. , w (...)(...)w K. oraz zeznań świadków Z. Ł. (1), J. N., W. R. (1), K. M. (1), a także zeznań odwołującego.

Sąd uznał za wiarygodne zeznania świadków Z. Ł. (1) i J. N. bowiem pracowali razem z odwołującym w GS (...) w K. a wcześniej także w GS (...) w G. , znali charakter jego pracy i rodzaj powierzonych obowiązków. Świadek Z. Ł. był kierownikiem masarni w G. i potwierdził, że odwołujący pomimo tego, że miał powierzone stanowisko masarz cały czas wykonywał pracę bezpośrednio przy uboju zwierząt. Jak ustalił Sąd na podstawie akt osobowych innych pracowników masarni w G. G. D. (zatrudnionego w latach 1971 – 1974) i M. S. (zatrudnionego w latach 1977 – 1986) także i ci pracownicy choć wykonywali prace przy uboju zwierząt, co wynika z zakresu powierzonych im obowiązków, zajmowali stanowisko masarz. Nie budzi też wątpliwości, że w masarni w G. w okresach zatrudnienia odwołującego prowadzony był ubój zwierząt rzeźnych co potwierdziła Gminna Spółdzielnia (...) w K.. Wynika z tego, że ubój był wykonywany przez pracowników masarni pomimo tego, że ich stanowiska nie były określone jako ubojowiec , parzacz, jelicarz. W tym zakresie więc Sąd oparł się głównie na zeznaniach świadków bowiem były one spójne, logiczne i wzajemnie się uzupełniały nawet jeśli były częściowo odmienne od treści dokumentów zgromadzonych w aktach osobowych pracownika.

Sąd dał także wiarę zeznaniom świadków W. R. i K. M. bowiem świadkowie pracowali razem z odwołującym w Zakładzie (...), nadzorowali bezpośrednio jego pracę , znali jej charakter i rodzaj wykonywanych obowiązków. Zeznania te były spójne, logiczne i zostały potwierdzone w pozostałym materiale dowodowym zebranym w sprawie, w tym w dokumentach znajdujących się w aktach osobowych pracownika.

Sąd uznał także za wiarygodne zeznania odwołującego bowiem są one szczere, przekonujące i zgodne z pozostałym materiałem dowodowym zebranym w sprawie.

Zgodnie z treścią przepisu **art. 184 ust. 1** ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity, Dz.U.2013.1440 j.t.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948

r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura ta przysługuje jednak pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa – art. 184 ust. 2 ustawy.

Wiek emerytalny, rodzaje prac lub stanowisk ustala się w oparciu o przepisy dotychczasowe, tj. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983r., Nr 8, poz. 43 ze zm.).

Zgodnie z treścią przepisu § 2 ust. 1 rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w tymże rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, obowiązującym na danym stanowisku pracy.

W myśl przepisu § 4 powołanego rozporządzenia pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W załączniku do powołanego rozporządzenia znajduje się wykaz **A**, który określa prace w szczególnych warunkach uprawniające do uzyskania prawa do wcześniejszej emerytury w poszczególnych gałęziach przemysłu. W dziale **X** (prace w rolnictwie i przemyśle rolno-spożywczym) pod pozycją **8** wymienione są jako prace w szczególnych warunkach – prace wykonywane bezpośrednio przy uboju zwierząt. Natomiast w dziale **IV** (w chemii) pod pozycją **33** wymieniona jest – produkcja estrów, alkoholi, aldehydów, ketonów, eterów, tlenków organicznych i chlorowcopochodnych organicznych, produkcja kwasów organicznych i bezwodników kwasów organicznych oraz produkcja soli kwasów organicznych, produkcja i przetwórstwo związków aromatycznych, produkcja płynów hamulcowych i chłodniczych.

Wnioskodawca L. G. ukończył 60 lat z dniem (...), do dnia wejścia w życie ustawy tj. do dnia 1.01.1999 r., legitymuje się okresem składkowym i nieskładkowym w wymiarze łącznie 27 lat, 4 miesiące i 8 dni na wymagane co najmniej 25 lat. Odwołujący nie przystąpił też do otwartego funduszu emerytalnego natomiast sporne było to czy wnioskodawca posiada do dnia 1.01.1999 r. okresy wykonywania pracy w szczególnych warunkach w wymiarze co najmniej 15 – lat. W postępowaniu przed organem rentowym ubezpieczony udowodnił jedynie 1 rok i 24 dni pracy w szczególnych warunkach. Z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie wynika jednak, że wnioskodawca wykonywał także prace w szczególnych warunkach w okresie zatrudnienia w GS (...) w G. od 02.07.1973 r. do 11.07.1974 r., w GS (...) w K. od 01.09.1975 r. do 30.09.1981 r., od 1.01.1982 r. do 1.05.1983 r. oraz od 1.08.1983 r. do 31.10.1983 r. wykonując prace bezpośrednio przy uboju zwierząt. Łącznie więc w tym okresie wykonywał prace w szczególnych warunkach przez okres 9 lat i 5 miesięcy. Ponadto w okresie zatrudnienia w Zakładzie (...) w K. od 14.12.1983 r. do 31.05.1993 r., a więc przez okres 9 lat, 5 miesięcy i 17 dni stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace bezpośrednio przy produkcji alkoholi.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia stwierdzić należy, że L. G. spełnił wszystkie niezbędne przesłanki do nabycia prawa do emerytury określone w powołanych przepisach po osiągnięciu wieku 60 lat tj. z dniem (...) r. bowiem do

dnia 1.01.1999 r. udowodnił, że wykonywał pracę w szczególnych warunkach przez okres ponad 15 lat. Dlatego też Sąd, działając na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc, zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w punkcie 1 wyroku.

W świetle przepisu art. 118 ust. 1a ustawy z dnia 17.12.1998 r. w razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Organ odwoławczy, wydając orzeczenie, stwierdza odpowiedzialność organu rentowego.

W przedmiotowej sprawie, zdaniem Sądu, pozwany organ rentowy nie ponosi odpowiedzialność za nieustalenie prawa do emerytury dla wnioskodawcy. Odwołujący nie przedłożył bowiem postępowaniu przed organem rentowym zaświadczenia pracodawców potwierdzających fakt wykonywania pracy w szczególnych warunkach a okoliczności te zostały dopiero w sposób niebudzący wątpliwości, udokumentowane w postępowaniu przed Sądem, gdzie nie obowiązują ograniczenia dowodowe jak w postępowaniu przez ZUS.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd, na podstawie powołanego przepisu, orzekł jak w punkcie 3 wyroku.

SSO E. Majewska